

beyond the established formal education system of Portugal. The potential of national folk arts and crafts can be used in extracurricular activities to develop aesthetic outlook, creative skills and to contribute to respect for national traditions and formation of national consciousness.

Key words: folk arts and crafts, esthetical education, Ukrainian migrants.

Література:

Spilka ukrayintsiv v Portugaliyi. (30.04.2020). Retrieved from <http://www.spilka.pt>

DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2020-197-199>

ЄДИНИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКЗАМЕН З МАТЕМАТИКИ В ГРУЗІЇ: ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗМІСТУ МОДЕЛІ

Лариса Дворецька

Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

У рамках реформи освіти 2018–2023 рр. у Грузії скасовано випускні іспити для учнів 11-х та 12-х класів. Обов'язковим вступним іспитом до закладів вищої освіти, за вибором абітурієнтів, стане математика або історія. Іспит «загальних здібностей», аналог американського стандартизованого SAT, перейде у категорію необов'язкових.

Метою дослідження є аналіз трансформацій змісту моделі Єдиного національного іспиту (далі – ЄНІ) з математики в Грузії в контексті становлення національної системи зовнішнього стандартизованого оцінювання, виявлення причин і характеру змін.

З'ясовано, що Грузія має позитивний досвід розбудови національної системи стандартизованого незалежного оцінювання навчальних досягнень учнів. Так, Національний центр оцінювання і іспитів (НАЕК), створений для реалізації політики держави в сфері оцінювання якості освіти в 2002 р., наразі налічує понад 200 співробітників і укомплектовано фахівцями зі статистики, програмування й психометрії. Центр адмініструє підсумкове оцінювання в 4-х, 9-х, 11-х і 12-х класах (за технологією комп'ютерного адаптивного тестування CAT) та ЄНІ, що використовуються з метою відбору абітурієнтів на навчання в закладах вищої освіти та розподілу грантів на

навчання. Про інституційну спроможність країни щодо організації й проведення стандартизованих оцінювань якості освіти свідчить також її постійна участь у міжнародних порівняльних дослідженнях TIMSS, PISA й PIRLS.

Отримані результати аналізу джерел структуровано за такими основними елементами моделі ЄНЕ з математики: нормативно-правова база, мета тестування, процедура реєстрації учасників; курикулум, програми; специфікації тестів; розроблення, апробація, доопрацювання тестових завдань; конструювання тестів; тестування; перевірка, обробка бланків відповідей; визначення результатів; апеляція; інтерпретація результатів, звіт, презентація результатів тестування.

Встановлено, що з 2005 року, коли вперше в Грузії відбувся ЄНЕ з математики, його мета не змінювалася. Це вступний екзамен до закладів вищої освіти. Первинний зміст екзаменаційної програми з математики («Алгебра», «Геометрія», «Одиниці вимірювання») було поступово доповнено темами з геометрії «Площа плоскої фігури» і «Розгортки куба, прямокутного паралелепіпеда, прямої призми, циліндра й конуса» та частиною «Аналіз даних, імовірність, статистика». Загальна характеристика тесту (специфікація) не зазнавала істотних змін. Для конструкта тесту характерна сталість. Час, відведений на тестування, зменшувався з 4 год до 3,5 год. Кількість завдань у тесті — 40, з яких перші 30 — тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, 10 — завдання з розгорнутою відповіддю. Максимальна кількість балів, яку міг набрати учасник тестування за правильне виконання всіх завдань закритої частини тесту, порівняно з загальною кількістю балів за правильне виконання всіх завдань тесту, зменшилася з 60% у 2005 р. до майже 50% у 2019 р. Удосконалення методики представлення завдань тесту абітурієнтам (на екрані ПК), кодування бланків відповідей, перевірки екзаменаторами завдань з розгорнутою відповіддю й апеляції, що пов'язано з розвитком і використанням Центром оцінювання комп'ютерних технологій, відбувалося в нормативно-правовому полі системи вступних екзаменів і відповідало вимогам проведення стандартизованого незалежного зовнішнього оцінювання.

Водночас, на старті реформи системи екзаменів у Грузії, зауважимо таке:

- скасування атестаційних екзаменів у 11-х і 12-х класах за технологією комп'ютерного адаптивного тестування, яке з математики, радше, виконувало селекційну функцію, ніж сертифікаційну, передбачає появу

іншого формату проведення підсумкової атестації для учнів, що здобули повну загальну освіту;

- для країн Європейського Союзу притаманна сертифікація навчальних досягнень учнів, які здобули повну загальну освіту, за прикладом матрикуляційних екзаменів кількох рівнів складності;
- використання одного тесту з метою сертифікації випускників закладів повної загальної освіти й селекції абітурієнтів для навчання в закладах вищої освіти може призвести до низької ефективності отриманих результатів для однієї з двох вибірок тестованих;
- розвиток інституцій та інструментів для оцінювання якості освіти, значимість результатів оцінювання для учнів і вчителів орієнтуватиме й надалі навчальний процес у школі, особливо старшій, на екзаменаційні процеси («teach to the test»).

Зроблено висновок, що виявлений поступовий розвиток змісту моделі ЄНЕ з математики 2005–2020 рр. у Грузії при збереженні її сутнісної визначеності в процесі якісно-кількісних змін, свідчить про еволюційний характер змін. Реформа освіти, спрямована на перебудову системи оцінювання, системи національних екзаменів, наближає радикальні зміни моделі ЄНЕ з математики.

Ключові слова: Грузія, математика, модель екзамену, еволюція, національні екзамени, реформа освіти,

Література

- Li, R. et al. (2019), OECD Reviews of Evaluation and Assessment in Education: Georgia, OECD Reviews of Evaluation and Assessment in Education, OECD publishing, Paris. Available from <https://doi.org/10.1787/94dc370e-en>
- Локшина О. (2009). Зміст шкільної освіти в країнах Європейського союзу, теорія і практика (друга половина ХХ — початок ХХІ ст.): монографія. — К.: СПД Богданова А. М., 404.
- Дворецька Л. (2015). Зовнішнє незалежне оцінювання в Україні через призму світового досвіду. Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти.: зб. наук. праць, 8(3), 15–25.